

Gaan voor een een gesloten circuit : op zoek naar het startpunt

Wat is er nodig om met succes de overstap naar rebreatherduiken te maken? Zes experts geven hun mening

Rebreathers zien een gestage toename in populariteit, een ontwikkeling die wordt aangedreven door de toenemende belangstelling voor technisch duiken en de torenhoge kosten van helium. Tegelijkertijd hebben verbeteringen in het ontwerp, de constructie en de gebruiksvriendelijkheid van rebreathers (CCR's) met een gesloten circuit, vooral op het gebied van besturings- en bewakingselektronica, deze manier van duiken toegankelijker gemaakt.

Traditioneel en met uitzondering van enkele fotografen, waren het vooral ervaren tech- en grotduikers die uiteindelijk de overstap maakten van een open naar een gesloten circuit. Deze duikers hebben duidelijk de capaciteit van een rebreather nodig, en ze (zouden) al over ten minste een deel van de kennis en persoonlijke duikvaardigheden moeten beschikken die nodig zijn om een rebreather veilig te kunnen bedienen.

Een blik op de toelatingseisen voor een CCR-cursus in de opleidingsnormen van organisaties schetst echter een radicaal ander beeld: in theorie zou je aan de slag kunnen gaan met een rebreather met alleen een nitrox-certificering en slechts 25 duiken onder je gordel.

Deze brede kloof roept een vraag op die ik in dit artikel probeer te verkennen: op welk niveau van eerdere training en ervaring wordt een overgang naar een gesloten circuit de moeite waard, lonend en waarschijnlijk succesvol?

Om een idee te krijgen van de mogelijke antwoorden, heb ik zes gerespecteerde en productieve CCR-instructeurs in Azië, Europa en Noord- en Zuid-Amerika geïnterviewd. Ik vroeg ze hoe hun gemiddelde CCR-cursist op instapniveau eruit ziet en hoe dit in de loop van de tijd is veranderd, hoe ze beslissen of ze iemand al dan niet willen trainen op een rebreather, en of ze cursisten zouden accepteren zonder voorafgaande opleiding of ervaring in tech- of grotduiken.

De onderstaande antwoorden zijn fragmenten uit langere gesprekken via e-mail, sms of telefoon. Aan het einde van dit artikel vind je een korte biografie en link voor elke instructeur.

“De meeste cursisten die ik opleid zijn technische duikers”, zegt **Matt Reed**, TDI Instructor Trainer en mede-eigenaar van Evolution Diving in Malapascua, Filippijnen. “Minder ervaren kandidaten komen de laatste tijd echter vaker voor. Een van de vragen die ik ze stel is of ze van plan zijn om in de toekomst door te gaan met trainen en meer geavanceerde duiken te doen. Mensen die geen diepe duiken maken, zullen minder snel bij CCR-duiken blijven, omdat het veel moeite kost voor eenvoudige rifduiken.”

Kelvin Davidson van Third Dimension Diving (Tulum, Mexico), rapporteert een soortgelijke ervaring: “De meeste mensen die we trainen op CCR zijn trouwe bezoekers van onze winkel, en we kennen ze als grotduikers. Maar tegenwoordig komen er ook onbekenden.”

Gevraagd naar zijn doorlichtingsproces, zei hij: “Vaker wel dan niet ken ik de mensen van eerdere opleidingen, dus ik heb een goed beeld van ze. Zo niet, vraag ik gewoon naar hun opleidings- en ervaringsachtergrond, en waarom ze denken dat ze een CCR willen of nodig hebben. Dan ga ik zo’n beetje op mijn onderbuikgevoel af...”

Veel mensen die er op papier goed uitzien, kunnen ofwel niet zo goed duiken of missen de mentaliteit om een CCR te bezitten. Om deze reden geef ik er de voorkeur aan dat mensen een van onze units gebruiken voor hun eerste opleiding voordat ze hun eigen unit kopen – het is niet geweldig om een lastig gesprek te hebben met iemand die net 10.000 dollar heeft uitgegeven.”

Net als Matt heeft Kelvin les gegeven aan een aantal cursisten zonder eerdere ervaring in tech- of grotduiken. “Voornamelijk op de Fathom Gemini, omdat het zo gemakkelijk te leren is. Full-size backmount rebreathers zijn uiteindelijk beter om er van alles mee te doen, maar ze zijn ook moeilijker onder de knie te krijgen. Dat kan dus een ander verhaal zijn.”

Er zijn normen en eisen van organisaties waaraan moet worden voldaan. Daarna is het echt aan de

instructeur om zijn gezond verstand te gebruiken en eerlijk en openhartig te zijn tegen cursisten.”

Yvonne Press, een TDI IT- en rebreather-instructeur uit Malta, is eveneens terughoudend om harde grenzen te trekken: “Ik denk niet dat we toekomstige CCR-duikers hoeven te dwingen om eerst OC-tech. te duiken. Cursussen zoals TDI’s Air Diluent Diver (30 m, alle duiken binnen de nultijd) bieden een manier om met rebreathers te leren omgaan, met een duidelijk pad van progressie naar decompressie CCR-duiken.

In plaats daarvan probeer ik een gevoel te krijgen voor de ervaring van een persoon die verder gaat dan alleen het totale aantal duiken en certificeringen. Als iemand al 20 jaar een vakantieduiker is die een week per jaar duikt, zou ik waarschijnlijk suggereren dat CCR-duiken misschien niet iets voor hen is. Aan de andere kant zou een vrij nieuwe duiker met een hoge mate van toewijding en duidelijke doelen voor toekomstig CCR-duiken meer geschikt kunnen zijn.”

Ze brengt echter enkele overwegingen naar voren: “Ik zou ervoor zorgen dat studenten sterke basisduikvaardigheden hebben en een goed begrip van de nitroxtheorie tot aan pure O2. Hoewel deze allemaal tot op zekere hoogte kunnen worden bewerkt tijdens een CCR-cursus, is dit over het algemeen niet het juiste moment om ze helemaal opnieuw te introduceren.”

Voor **Paul Toomer** van Diving Matrix Advanced Diver Training is het iets duidelijker. “Ik heb verschillende mensen getraind die hun rebreathers nu alleen gebruiken voor ondiepe duiken + fotografie. Daar is absoluut niets mis mee. Persoonlijk gebruik ik rebreathers voor al mijn duiken, ongeacht de diepte en het profiel.

Het is echter een hele opgave om de vaardigheden op te pikken die specifiek zijn voor het beheren van een CCR. Voor een cursist die uit het recreatief duiken komt, die niet gewend is aan apparatuur die groter is dan een enkele duikfles, die nog nooit een gaswissel heeft gedaan en niet terug kan zwemmen... Ik denk

dat het gewoon te veel is.

Ik ben van mening dat mensen getraind moeten zijn in ten minste technisch duiken op instapniveau voordat ik ze in overweging zou nemen voor een CCR-cursus – zelfs als ze niet van plan zijn hun rebreather later voor technisch duiken te gebruiken. Mijn perfecte kandidaat zou een ervaren trimix-duiker met open circuit zijn, maar met heliumprijzen tegenwoordig krijg je die bijna nooit meer.”

Sabine Sidi-Ali, een in Zwitserland geboren grot- en CCR-instructeur die lesgeeft in Europa en Mexico, heeft een soortgelijk standpunt: “Toen ik 10 jaar geleden voor het eerst les gaf in rebreather, was de gemiddelde persoon die geïnteresseerd was in een rebreather iemand met ervaring in technisch duiken op een open circuit en die zijn grenzen wilde verleggen. Onlangs is de trend veranderd, samen met de evolutie van de normen: in theorie kunnen duikers nu een CCR-les volgen zonder ooit een stagecilinder of een lange slang te hebben gebruikt.

Persoonlijk vraag ik om minstens een technische basisopleiding als startvoorwaarde, en ik raad ten eerste aan om een GUE Fundamentals of vergelijkbare les te volgen (IANTD Essentials of TDI Intro to Tech). Dit maakt hen klaar voor succes. Zonder dat is er veel in te halen op het gebied van zowel theoretisch inzicht als basisvaardigheden in het water... Te veel om in één cursus te leren.’

Voor **Karl Hurwood** van Pro-Tech Philippines is het omgaan met mogelijke noodsituaties een belangrijk punt: “Als een rebreather het niet goed doet, moet de duiker in bijna alle gevallen overstappen naar een open circuit. De overstap naar een open circuit kan stress verlichten – op voorwaarde dat de duiker zich op zijn gemak voelt bij duiken met een open circuit op dat niveau. Zo niet, dan zal de uitkomst heel anders zijn. Ik raad al mijn cursisten aan om zich te bekwamen in het open-circuit op het niveau van dat nodig is in een noodsituatie bij duiken die ze op CCR zullen doen. Hiermee bedoel ik niet de diepte, maar eerder de configuratie, het aantal vervoerde tanks en procedures zoals gas wisselingen.

Op enkele uitzonderingen na betekent dit dat je een zekere mate van technische training in een open circuit moet volgen. Ik zou niet zeggen nooit, maar voor mij zou er een heel sterk en specifiek geval voor nodig zijn om ermee in te stemmen iemand op een CCR te trainen die geen technische duikervaring heeft voorafgaand aan de CCR-cursus.

Een ander belangrijk punt om te overwegen is: heb je echt een rebreather nodig? Rebreathers zijn geweldige uitrustingen en bieden veel mogelijkheden, maar dit vereist oefening en regelmatig duiken – iets dat gewoon niet voor iedereen mogelijk is. Ook zijn niet alle rebreathers even geschikt voor alle omstandigheden. Kies een eenheid die aansluit bij het soort duiken dat je wilt doen, en zorg ervoor dat de instructeur regelmatig met dit materiaal duikt buiten het lesgeven.”

Consensus?

Hoewel er wat verschillen zijn in de antwoorden van mijn zes interviewpartners, zijn er ook veel overeenkomsten. Hoewel sommigen niet aandringen op een formele certificering als tech-duiker voorafgaand aan de CCR-training, vereisen ze allemaal dat cursisten het soort persoonlijke duikvaardigheden laten zien dat typisch is voor technisch duiken, evenals een grote toewijding om te blijven leren en in de toekomst te gaan duiken met de eenheid.

Alle zes instructeurs benadrukken dat de beslissing om naar een gesloten circuit te gaan niet lichtvaardig moet worden genomen. “Waarom wil je leren duiken met een rebreather?” is een vraag die ze allemaal in een of andere vorm stellen. Ze benadrukken ook dat je geen toevallige CCR-duiker kunt zijn. Je zult op een gegeven moment een eenheid moeten bezitten en er veel mee moeten duiken om je vaardigheden scherp te houden – een aanzienlijke verplichting in termen van zowel tijd als geld.

Dank is verschuldigd aan mijn respondenten:

- **Kelvin Davidson** (Mexico) is IANTD instructeur trainer voor Fathom Mk3 en Gemini, GUE instructeur voor JJ CCR, evenals trimix en grot instructeur trainer.
<https://www.thirddimensiondiving.com/>
- **Karl Hurwood** (Filippijnen) is TDI instructeur, trainer en fabrieksinstructeur voor alle duikniveaus op de JJ CCR.
<https://protech-ph.com/>
- **Yvonne Press** (Malta) is TDI instructeur trainer. Ze geeft les in de KISS Sidewinder en de AP Inspiration in Malta en Duitsland.

<https://darkhorizondiving.com/> en <https://kisssidewinder.pro/>

- **Matt Reed** (Filipijnen) is TDI instructeur trainer. Hij geeft les in de KISS Sidewinder en Pelagian DCCCR.

<https://evolution.com.ph/>

- **Sabine Sidi-Ali** (Europa/Mexico) is GUE- en IANTD-instructeur die zich richt op grot- en rebreathertraining (Revo en KISS Sidewinder).

<https://www.sabinetechnicaldiving.com/>

- **Paul Toomer** (UK/Malta) van Diving Matrix Advanced Diver Training is al meer dan 20 jaar rebreather instructeur op een breed scala aan units.

<https://divingmatrix.co.uk>

Over de auteur

Tim Blömekegeeft les in sport- en techduiken in Taiwan en de Filippijnen. Hij is ook freelance schrijver en vertaler, plus lid van de redactie van Alert Diver. Hij duikt met een Fathom CCR. Voor vragen, opmerkingen en inlichtingen kun je contact met hem opnemen via zijn [blog pagina](#) of op [Instagram](#).

Vertaler: Els Knaapen